VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ 2023 METŲ II PUSMETĮ

Vilnius, 2024

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
Verkių g. 25C-1
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 213 5166
El. p. info@vert.lt
www.vert.lt
2024 m. balandis

TURINYS

ĮVADAS....4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS....6
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS....7
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS....8
4. SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ PAKARTOTINIS DUJINIMAS....9
5. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS....10
6. INVESTICIJOS....13

ĮVADAS

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) parengė 2023 m. II pusmečio gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą[1]. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Tarybai pateiktų ataskaitų duomenis. Informacija apie didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduotus gaminių dujų kiekius išskiriama taip, kaip tai reglamentuota Europos Parlamento ir Tarybos 2011 m. spalio 25 d. reglamente (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo.

Detalesnę ir naujausią informaciją, susijusią su gamtinių dujų rinkos apžvalgomis, rasite Tarybos rengiamose metinėse Energetikos sektoriaus plėtros apžvalgose.

Esminiai 2023 m. II pusmečio įvykiai:

- Gamtines dujas importuojantys rinkos dalyviai 2023 m. II pusmetį importavo 17,1 TWh gamtinių dujų, t. y. 14,06 proc. mažiau nei 2022 m. II pusmetį (19,9 TWh). Vidutinė svertinė importuojamų gamtinių dujų kaina 2023 m. II pusmetį buvo 35,07 Eur/MWh, arba 76,56 proc. mažesnė nei 2022 m. II pusmečio (149,65 Eur/MWh).
- Per 2023 m. II pusmetį perdavimo sistema buvo transportuota 30,7 TWh gamtinių dujų, t. y. 2,63 proc. mažiau nei 2022 m. II pusmetį (31,5 TWh). Perdavimas Lietuvos Respublikos vartotojams sudarė 8,6 TWh, t. y. 43,45 proc. daugiau nei 2022 m. II pusmetį (6,0 TWh). Gamtinių dujų transportavimas į Europos Sąjungos šalis siekė 10,1 TWh, t. y. 34,43 proc. mažiau nei per 2022 m. II pusmetį (15,4 TWh). Gamtinių dujų tranzito apimtys siekė 11,9 TWh, t. y. 18,67 proc. daugiau nei 2022 m. II pusmetį (10,1 TWh). 2023 m. II pusmečio perdavimo sistemos operatoriaus gautos pajamos iš sistemos naudotojų už perdavimo paslaugą sudarė 33,59 mln. Eur ir buvo 43,22 proc. didesnės nei 2022 metų II pusmetį (23,45 mln. Eur).
- Per 2023 m. II pusmetį skirstymo sistema paskirstyta 3,1 TWh gamtinių dujų, t. y. 7,22 proc. daugiau nei 2022 m. II pusmetį (2,9 TWh). 2023 m. II pusmečio skirstymo veiklos pajamos sudarė 39,0 mln. Eur, t. y. 88,01 proc. daugiau nei 2022 m. II pusmetį (20,7 mln. Eur).
- Vykdydamas suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) pakartotinio dujinimo veiklą, SGD sistemos operatorius per 2023 m. II pusmetį išdujino 15,5 TWh gamtinių dujų, t. y. 18,56 proc. mažiau nei per 2022 m. II pusmetį (19,1 TWh), ir gavo 23,4 mln. Eur pajamų arba 3,12 proc. didesnes pajamas nei per 2022 m. II pusmetį (22,7 mln. Eur). Nurodytu laikotarpiu SGD pakartotinio dujinimo sistemos operatorius suteikė 867,0 GWh perkrovos paslaugų, o perkrovos pajamos sudarė 0,52 mln. Eur.
- 2023 m. II pusmetį buvo 60 gamtinių dujų tiekimo leidimą turinčių tiekėjų palyginus su 2022 m. II pusmečiu (51 tiekėjas), tiekimo leidimus turinčių tiekėjų skaičius išaugo 17,65 proc.
- 2023 m. II pusmetį didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje (pagal dvišales sutartis) buvo parduota 11,0 TWh gamtinių dujų, t. y. 31,20 proc. mažiau nei 2022 m. II pusmetį (15,9 TWh). Pagal dvišales sutartis prekiavę gamtinių dujų tiekėjai 2023 m. II pusmetį gavo 404,5 mln. Eur pajamų, t. y. 81,40 proc. mažiau nei 2022 m. II pusmetį (2174,1 mln. Eur).
- 2023 m. II pusmetį UAB GET Baltic gamtinių dujų biržoje buvo parduota 2,1 TWh gamtinių dujų, t. y. 42,96 proc. daugiau nei 2022 m. II pusmetį (1,4 TWh). Apyvarta sudarė 89,3 mln. Eur, t. y. 56,81 proc. mažiau nei 2022 m. II pusmetį (206,7 mln. Eur).
- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje 2023 m. II pusmetį patiekta 3,4 TWh gamtinių dujų, t. y. 12,85 proc. daugiau nei 2022 m. II pusmetį (3,0 TWh). Tiekimas nebuitiniams vartotojams (2,4 TWh) padidėjo 21,96 proc., o buitiniams (1,0 TWh) vartotojams sumažėjo 3,78 proc., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Gamtinių dujų tiekimo įmonės, gamtines dujas pardavusios mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje, 2023 m. II pusmetį gavo 272,2 mln. Eur pajamų, t. y. 22,11 proc. mažiau pajamų nei 2022 m. II pusmetį (349,5 mln. Eur).

[1] Pastaba: kai kurie skaičiai šioje ataskaitoje gali nesutapti dėl apvalinimo. 2019–2023 metų duomenys gali skirtis nuo anksčiau Tarybos skelbtų duomenų, nes informacija buvo atnaujinta pagal gamtinių dujų įmonių pateiktą patikslintą informaciją.

- 2023 m. II pusmetį Lietuvos Respublikoje gamtinių dujų suvartojimas[2] siekė 8,4 TWh, t. y. 41,02 proc. daugiau nei 2022 m. II pusmetį (6,0 TWh).
- Per 2023 m. II pusmetį perdavimo sistemos operatorius investavo 16,1 mln. Eur, t. y. 41,48 proc. daugiau nei per 2022 m. II pusmetį (11,4 mln. Eur). Skirstymo sistemos operatoriai investavo 16,3 mln. Eur arba 91,32 proc. daugiau nei per 2022 m. II pusmetį (8,5 mln. Eur).

Toliau ataskaitoje pateikiama pagrindinė informacija apie gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo, SGD pakartotinio dujinimo veiklas bei tiekimo rinkas.

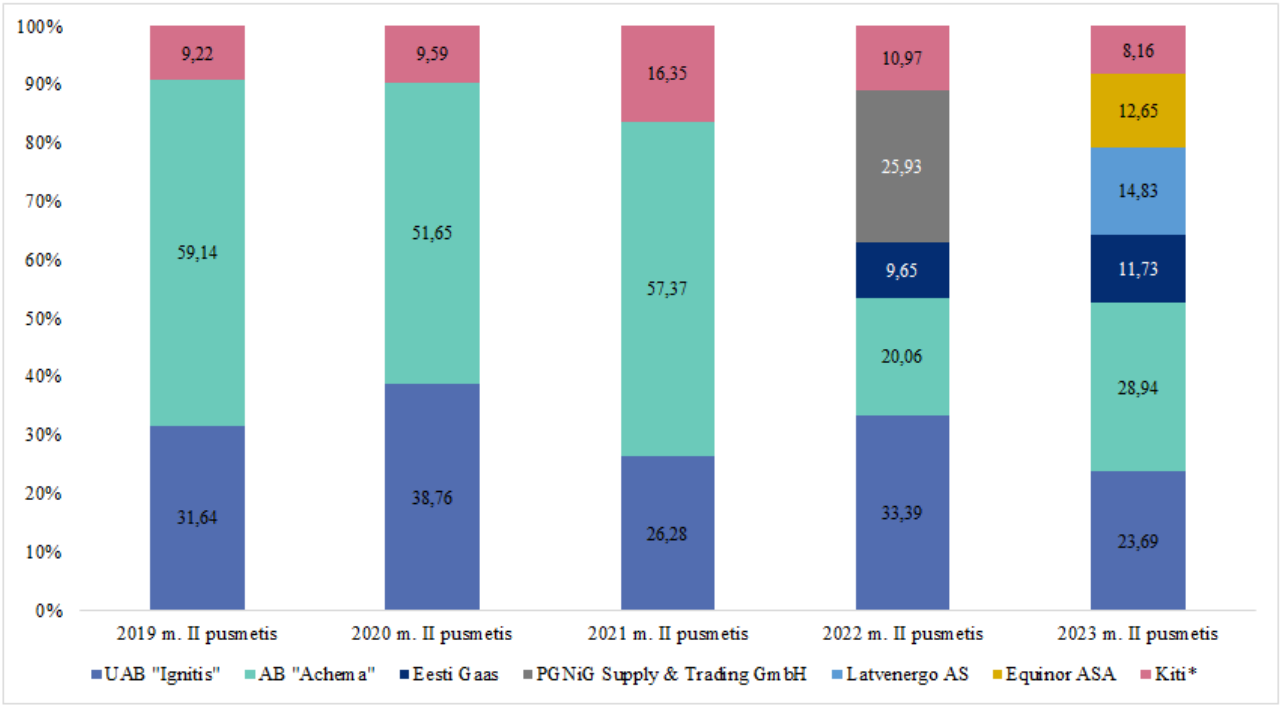
[2] Gamtinių dujų kiekis, perduotas ir/ar paskirstytas vartotojams, nevertinant perdavimo ir skirstymo tinkle patirtų technologinių sąnaudų.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

Rodiklis	2023 m. II pusmetis	2022 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2022 m. II pusmečiu	2021 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2021 m. II pusmečiu
Gamtines dujas importuojančių įmonių skaičius, vnt.	22	16	37,50%	9	2,4 kartais daugiau
Importuotas gamtinių dujų kiekis iš viso, TWh	17,1	19,9	-14,06%	10,5	63,08%
Vidutinė svertinė importuojamų gamtinių dujų kaina, Eur/MWh*	35,07	149,65	-76,56%	54,18	-35,26%

* Suskaičiuota vadovaujantis Vidutinės svertinės gamtinių dujų importo kainos nustatymo metodika, daugiau informacijos apie kas mėnesį skelbiamas vidutines svertines importuojamų gamtinių dujų kainas rasite čia.

1 pav. **Gamtines dujas importuojančių įmonių užimama rinkos dalis pagal importuotų gamtinių dujų kiekius 2019–2023 m. II pusmečiais, proc.**

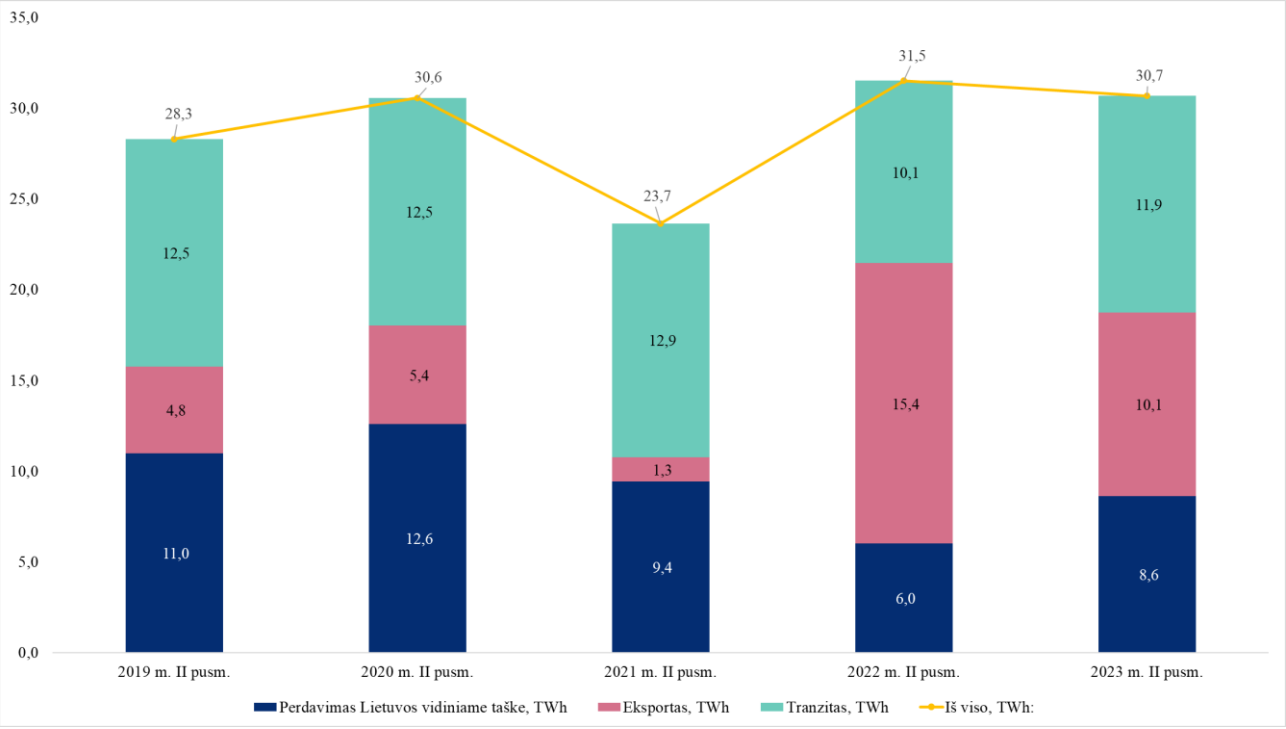
* Įmonės, užimančios mažesnę nei 5 proc. rinkos dalį.

Šaltinis – Taryba

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

Rodiklis	2023 m. II pusmetis	2022 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2022 m. II pusmečiu	2021 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2021 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių skaičius	1	1	0,00%	1	0,00%
Gamtinių dujų perdavimo sistema transportuotas gamtinių dujų kiekis iš viso, TWh	30,7	31,5	-2,63%	23,7	29,71%
Perdavimas Lietuvos vidiniame taške, TWh	*8,6*	*6,0*	*43,45%*	*9,4*	*-8,54%*
Perdavimas į kitas Europos Sąjungos šalis, TWh	*10,1*	*15,4*	*-34,43%*	*1,3*	*7,5 kartais daugiau*
Tranzitas į Kaliningrado sritį, TWh	*11,9*	*10,1*	*18,67%*	*12,9*	*-7,33%*
Gamtinių dujų perdavimo pajamos, mln. Eur	33,59	23,45	43,22%	20,52	63,65%

2 pav. **Gamtinių dujų perdavimo Lietuvos vidiniame taške, eksporto ir tranzito dinamika 2019–2023 m. II pusmečiais, TWh**

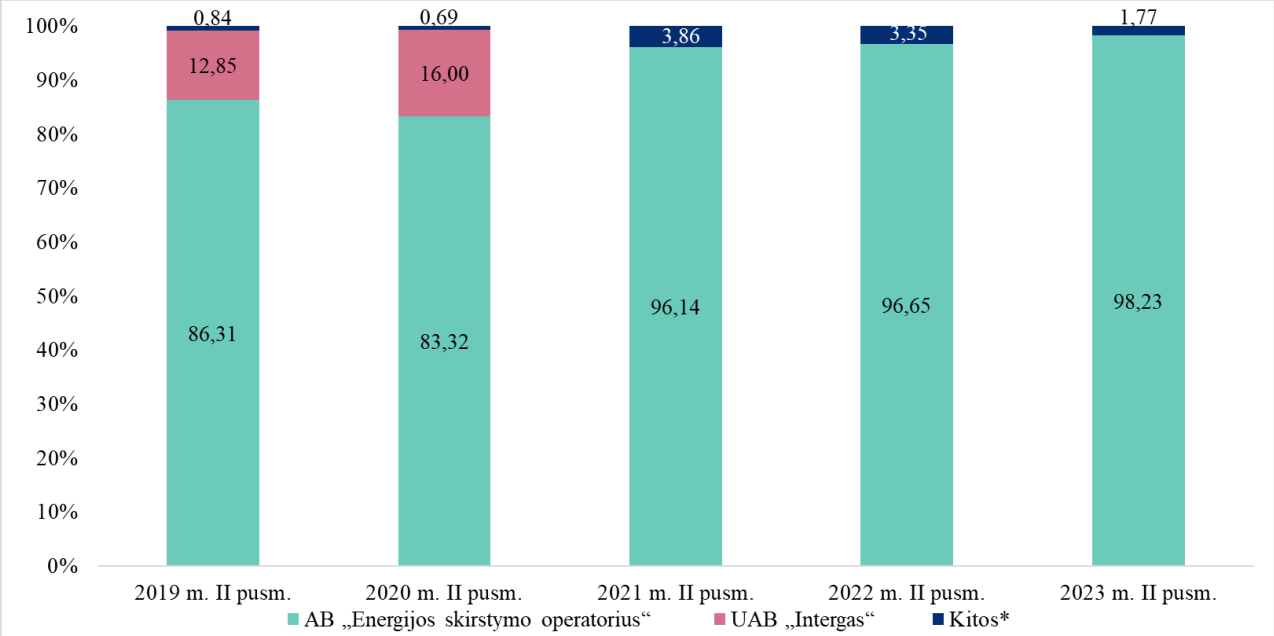

Šaltinis – Taryba.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

Rodiklis	2023 m. II pusmetis	2022 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2022 m. II pusmečiu	2021 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2021 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių skaičius	5	5	0,00%	5	0,00%
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis, TWh	3,1	2,9	7,22%	4,2	-20,85%
Gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamos, mln. Eur	39,0	20,7	88,01%	19,7	85,48%
Prie skirstymo sistemos prijungtų naujų vartotojų skaičius	1 316	2 152	-38,85%	4 580	-71,27%

3 pav. **Gamtinių dujų skirstymo įmonių užimama rinkos dalis pagal paskirstytų gamtinių dujų kiekius 2019–2023 m. II pusmečiais, proc.**

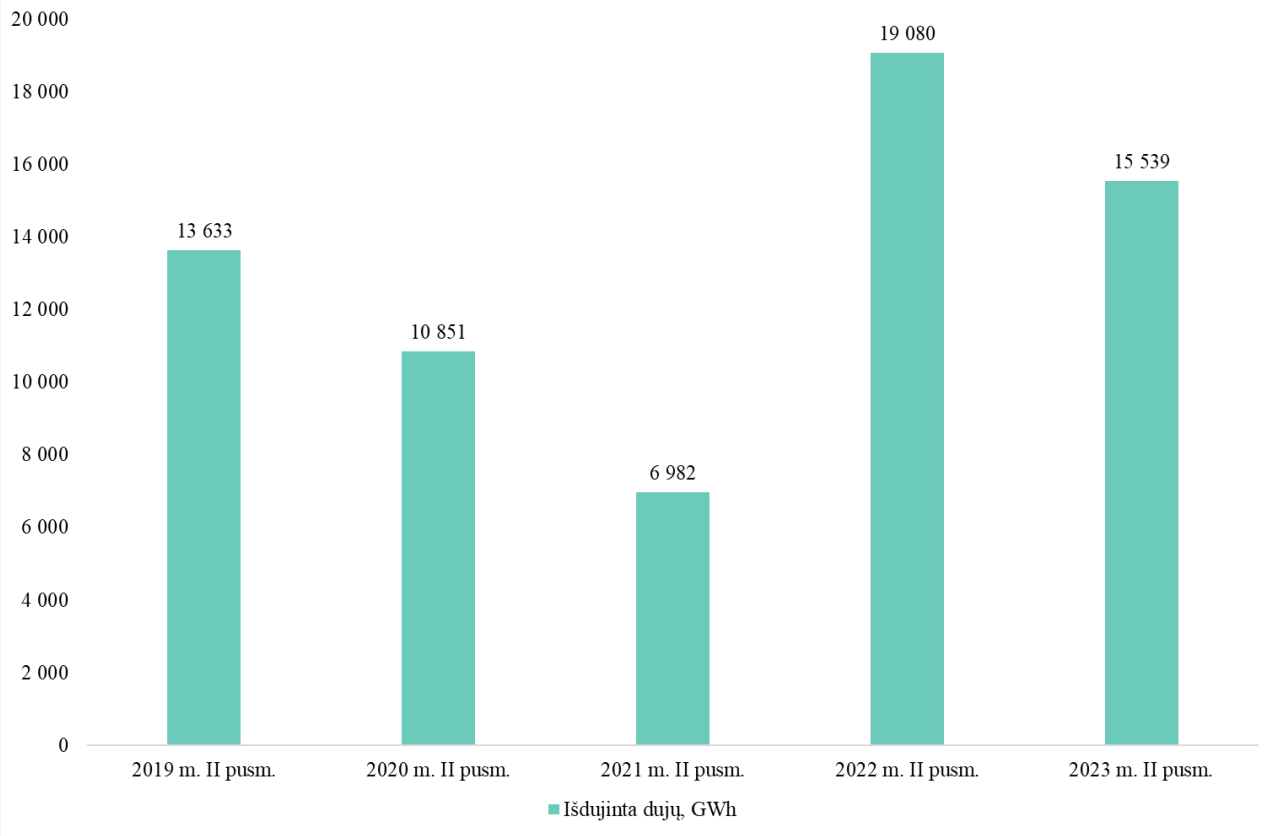
* Įmonės, užimančios mažesnę nei 5 proc. rinkos dalį.

Šaltinis – Taryba.

4. SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ PAKARTOTINIS DUJINIMAS IR PERKROVA

Rodiklis	2023 m. II pusmetis	2022 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2022 m. II pusmečiu	2021 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2021 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų skystinimo sistemos operatorių skaičius	1	1	0,00%	1	0,00%
Išdujintų gamtinių dujų kiekis, TWh	15,5	19,1	-18,56%	7,0	2,2 kartais daugiau
Suskystintų gamtinių dujų perkrovos kiekis, GWh	867,0	110,5	7,8 kartų daugiau	0,0	-
Suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo veiklos pajamos, mln. Eur	23,4	22,7	3,12%	16,9	38,25%
SGD perkrovos pajamos, mln. Eur	0,52	0,06	8,4 kartų daugiau	0,00	-

4 pav. **Suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo dinamika, 2019–2023 m. II pusmečiais, GWh**

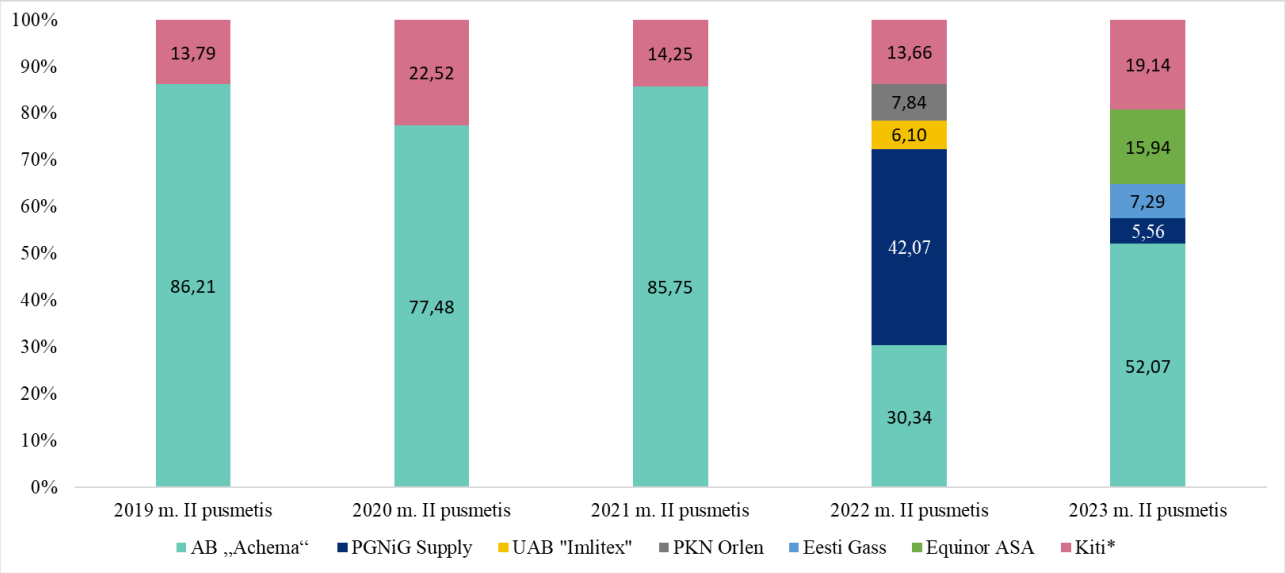
Šaltinis – Taryba.

5. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

Rodiklis	2023 m. II pusmetis	2022 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2022 m. II pusmečiu	2021 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2021 m. II pusmečiu
Tiekimo licencijas turinčių subjektų skaičius, vnt.	60	51	17,65%	36	66,67%
Tiekimo veiklą vykdantys subjektai, vnt.	37	32	15,63%	19	94,74%
DIDMENINĖ RINKA					
Dvišalių sutarčių pagrindu					
Gamtinių dujų kiekiai, TWh	11,0	15,9	-31,20%	7,1	54,86%
Pajamos, mln. Eur	404,5	2 174,1	-81,40%	177,4	2,3 kartais daugiau
UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų birža					
Gamtinių dujų kiekiai, TWh	2,1	1,4	42,96%	2,0	2,63%
Apyvarta, mln. Eur*	89,3	206,7	-56,81%	134,9	-33,82%
MAŽMENINĖ RINKA					
Mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduotas gamtinių dujų kiekis, TWh	3,4	3,0	12,85%	3,9	-12,40%
Buitiniams vartotojams, TWh	*1,0*	*1,1*	*-3,78%*	*1,2*	*-13,62%*
Nebuitiniams vartotojams, GWh	*2,4*	*1,9*	*21,96%*	*2,7*	*-11,86%*
Pajamos, gautos mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje, mln. Eur	272,2	349,5	-22,11%	193,9	40,39%
Gamtinių dujų vartotojų skaičius, tūkst.	619,8	621,2	-0,23%	617,9	0,30%
Buitinių vartotojų sk., tūkst.	*611,7*	*613,3*	*-0,27%*	*609,7*	*0,32%*
Nebuitinių vartotojų sk., tūkst.	*8,1*	*7,8*	*2,94%*	*8,2*	*-0,90%*

* Informaciją apie gamtinių dujų kainas UAB GET Baltic gamtinių dujų biržoje galima rasti **ČIA**

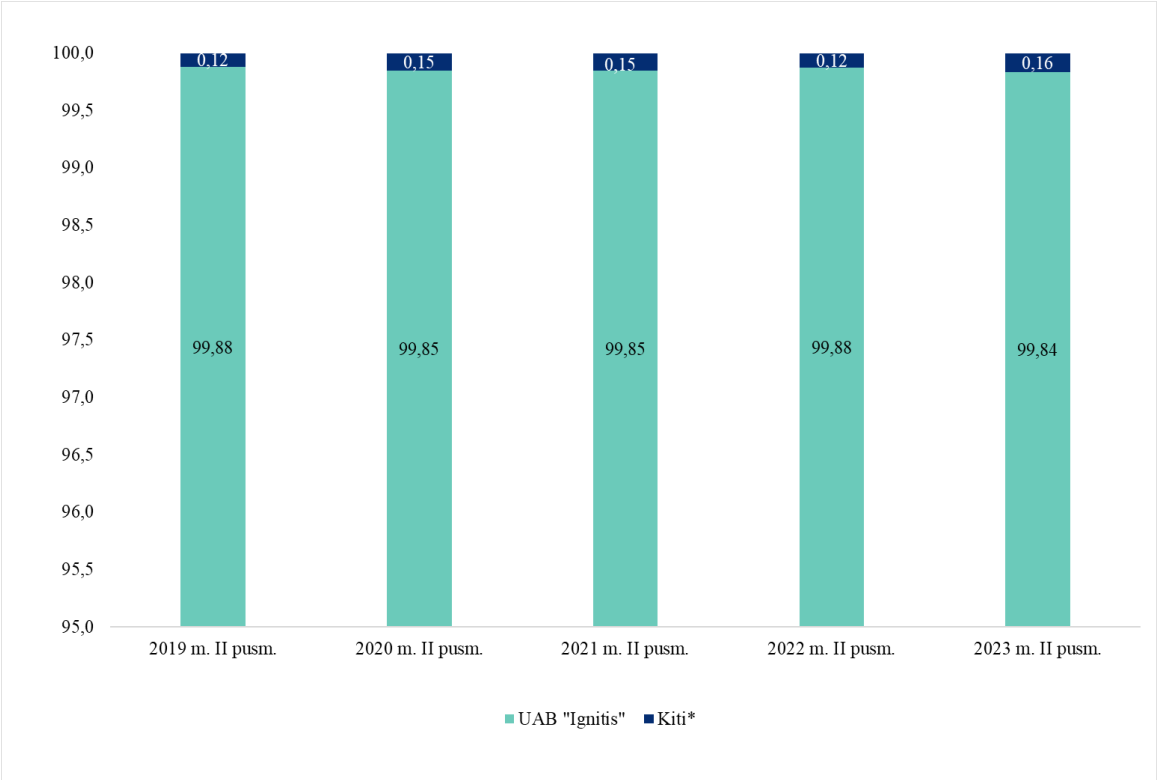
5 pav. **Gamtinių dujų rinkos struktūra pagal dvišalius sandorius didmeninėje rinkoje 2019–2023 m. II pusmečiais, proc.**

* Įmonės, užimančios mažesnę nei 5 proc. rinkos dalį.

Šaltinis – Taryba.

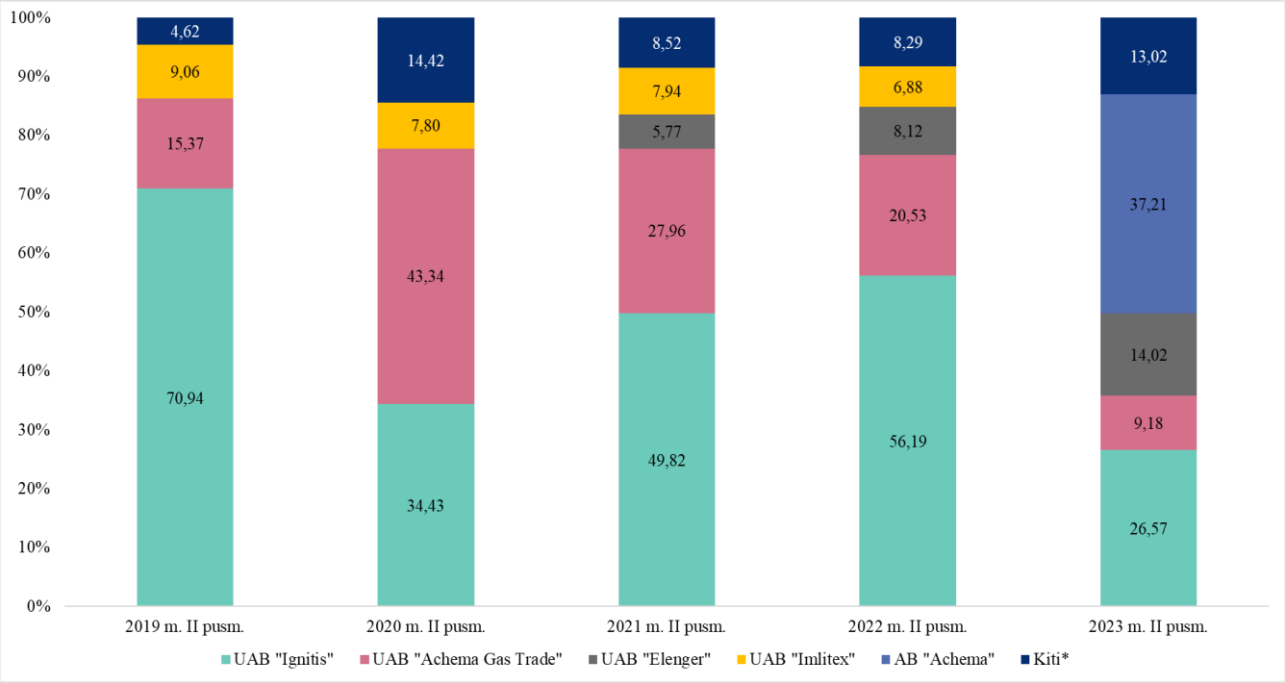
6 pav. **Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal buitiniams vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2019–2023 m. II pusmečiais, proc.**

* Įmonės, užimančios mažesnę nei 5 proc. rinkos dalį.

Šaltinis – Taryba.

7 pav. **2019–2023 m. II pusmečių mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal nebuitiniams vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius, proc.**

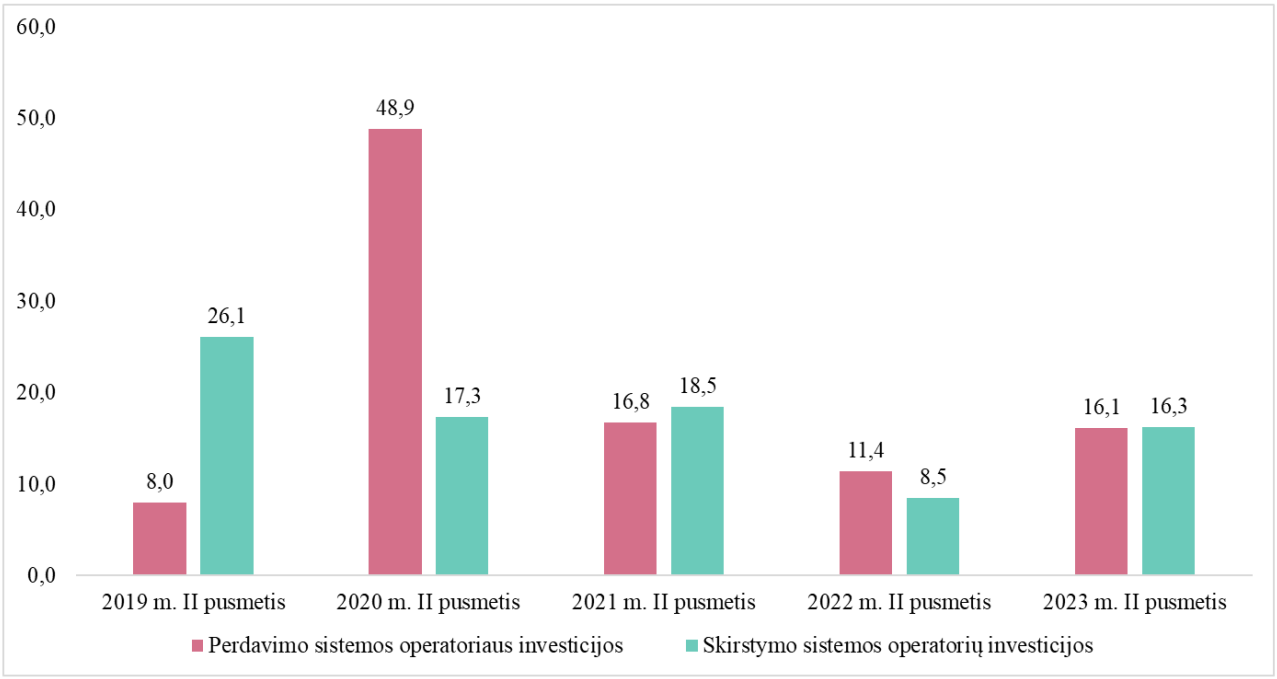
* Įmonės, užimančios mažesnę nei 5 proc. rinkos dalį.

Šaltinis – Taryba.

6. INVESTICIJOS

Rodiklis	2023 m. II pusmetis	2022 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2022 m. II pusmečiu	2021 m. II pusmetis	2023 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2021 m. II pusmečiu
Perdavimas, mln. Eur	16,1	11,4	41,48%	16,8	-3,71%
Skirstymas, mln. Eur	16,3	8,5	91,32%	18,5	-11,95%

8 pav. **2019–2023 m. II pusmečių perdavimo ir skirstymo sistemų operatorių investicijų dinamika, mln. Eur**

Šaltinis – Taryba.